

Check in, Check ut

De allra flesta eleverna mår bra av dagliga rutiner och tydliga upplägg för lektioner och arbetspass. Många pedagoger använder sig av en uppstarts- och avslutningsrutin för att kommunicera, förbereda och återkoppla till eleverna. Vissa elever har större behov av detta och behöver en skraddarsydd och anpassad form av uppstarts- och avslutningsrutin. Check-in och check-ut blir en återkommande form för start och avslut på lektionen, skoldagen eller veckan. Man kan se det som ett forum där elev/elever och pedagog tillsammans går igenom vad som ska hända, utbyter information, pratar strategier och utvärderar. Formen för incheckning och utcheckning kan se olika

ut beroende på eleven/elevernas behov och pedagogens förutsättningar. En del pedagoger förlägger incheckningen några minuter före den första lektionen startar, andra löser det genom att vid uppstart vara flera vuxna i klassrummet. Man kan välja att låta incheckningen följa en bestämd rutin med bestämda punkter eller kanske bestämda frågor som ska besvaras. Utcheckning kan också se olika ut och förläggas vid olika tillfällen då det är lämpligt att utvärdera och samtala om vad som fungerat bra och vilka strategier som

kan tänkas vara användbara i liknande framtida situationer. En del vill förlägga utcheckningen till slutet av dagen, i vissa situationer kanske utcheckningen bör förläggas ännu närmre till ett visst moment eller lektion, i andra situationer kanske det passar bättre med en avstämning i veckan.

Incheckning kan innehålla:

- Information om dagen och lektionernas upplägg
- Möjlighet för eleven att prata om hur det varit på rasten, morgonen eller i helgen, lämna saker som hänt och "landa" i lektionen/skoldagen.
- Diskussion om potentiella problemsituationer som kan tänkas uppstå under särskilda moment under dagen. Kan ibland vara bra med en samling i korridoren innan lektionen startar som signalerar att "nu är rasten slut och lektionen börjar"
- Påminnelse om överenskomna strategier för att hantera moment som kan tänkas vara svåra.
- En möjlighet att kolla av läget. Hur känner sig eleven just nu? Är det en bra dag? Vad behövs just idag?

Utcheckning kan innehålla:

- En möjlighet att utvärdera hur det gått under dagen
- Vad gick särskilt bra under dagen och vad var det som gjorde att det gick bra? Vilka strategier användes just då.
- En möjlighet för eleven att beskriva hur han eller hon upplevt dagen. Detta kan underlättas med förformulerade frågor och förbestämda svarsalternativ såsom ansikten med olika uttryck, en termometer, en sifferskala osv.
- Eleven kan uttrycka områden inom vilka den önskar mer stöd/behöver förbättras.

Tänk på att:

- Många elever behöver veta och få åskådliggjort för sig vad det ska göra, när saker äger rum, i vilken ordningsföljd samt hur det ska gå till. Detta kan med fördel förstärkas med visuella hjälpmedel.
- Det kan vara till hjälp att kartlägga vilka situationer som är svåra för barnet, t.ex. övergångssituationer, självständigt arbete, väntan, fria aktiviteter. Försök förutse dessa situationer och försök förbereda eleven på dessa med så tydliga strategier och planer som möjligt.
- Glöm inte att också fria aktiviteter såsom raster kan behöva förberedas eller schemaläggas.
- Även enskilda uppgifter och aktiviteter kan behöva brytas ner i steg och åskådliggöras genom scheman.
- Vissa elever behöver hjälp med att uttrycka sig. Enkla formulär där eleven får möjlighet att utvärdera aktiviteter utifrån olika angivna variabler (kul, lätt, svårt, skulle jag kunna tänka mig att göra oftare/mer sällan) ger ofta mer information om vad eleven tycker än ett vanligt samtal.

Läs mer:

Joanna Lundin "En skola som fungerar - för alla", Studentlitteratur, 2017

Tuija Lehtinen, Jenny Jakobsson Lundin "Psykologi för klassrummet", Lärarförlaget, 2016

Bo Hejlskov Elvén "Beteendeproblem i skolan", Natur och kultur 2014

Agneta Hellström "Att undervisa och pedagogiskt bemöta barn/elever med ADHD", 2007